

HevosAgro

Tieto tuo hevostaloustoimintaan laadun, kasvun sekä aktiivisen kehittämisen

Vuosiraportti 2011

ProAgria Oulu ry

Päätös hanketuesta tehty 3.12.2010

Dnro 2328/3560-2009

Päätösnumero 7128

Hankkeen numero 6754

Sisältö

1 Hankkeen toteuttaja	3
2 Hankkeen nimi ja hanketunnus	3
3 Yhteenvedo hankkeesta.....	3
4 Raportti.....	4
4.1 Hankkeen tavoitteet	4
4.2. Hankkeen toteutus	4
4.2.1 Aikataulu	4
4.2.2 Organisaatio ja resurssit	4
4.2.3 Yhteistyökumppanit.....	5
4.2.4 Toimenpiteet raportointijaksolla 2011	6
4.4.5 Tiedotus raportointijaksolla 2011	14
4.4.6 Hankkeen talous ja hankinnat.....	14
5 Hankkeen tulosten arviointi.....	15
5.1 Tavoitteiden toteutuminen.....	15
5.2 Poikkeamat	16
6 Hankkeen jatkotoimenpiteet.....	16
7 Liitteet.....	16
8 Allekirjoitus	16

1 Hankkeen toteuttaja

ProAgria Oulu
PL 106 (Kauppurienkatu 23),
90101 Oulu

2 Hankkeen nimi ja hanketunnus

HevosAgro - Tieto tuo hevostaloustoimintaan laadun, kasvun sekä aktiivisen kehittämisen
Hanketunnus: 6754

3 Yhteenveto hankkeesta

HevosAgro-hankkeen ensisijaisena tavoitteena on välittää yleistä hevosalaa koskevaa tietoa, liittyen erityisesti alan julkisuuskuvaan, ympäristön ja eläinten hyvinvointiin sekä kehittämisen toimintavalmiuksiin, parantaa hevosalan ja sidosryhmien tietotasoa ja siten valmiuksia toimia alalla tai yhteistyössä alan toimijoiden kanssa, edistää tiedonkulkua ja verkostoitumista sekä aktivoida paikallisen yhteistyön ja kehittämistoimenpiteiden käynnistymistä.

Välillisesti hankkeen toimenpiteet myötävaikuttavat merkittävästi siihen, että Pohjois-Pohjanmaalla vahvistuu aktiivinen ja kehittämismyönteinen hevostalous elinkeinona sekä hevostalouden merkitys ja vetovoimaisuus korostuvat entisestään.

Käytettäviä tiedotusmenetelmiä ovat muun muassa esitteet, julisteet, roll-upit, posterit ja muu graafinen materiaali, sähköinen tiedotusmateriaali, kuten internetsivut, linkitykset ja sähköpostitiedotus, verkostoitumis- ja infotilaisuudet, luennot, tietoiskut, best practise -vierailut, avoimet ovet sekä näkyvyys alan tapahtumissa, lehdistötiedotteet, artikkelisarja, videomateriaali, ppt-sarjat, tiedotekansiot ja muu näkyvyys. Tiedotus kattaa koko maakunnan.

Hankkeen kohderyhmänä ovat pohjoispohjanmaalaiset nykyiset ja tulevat hevostalousyrittäjät sekä hevostalouden käyttämien tuotteiden ja palveluiden tuottajat, hevosten omistajat ja hevosurheilun aktiiviset harrastajat sekä alan järjestöt ja seurakunnat. Lisäksi kohderyhmänä ovat eri sidosryhmät, kuten viranomaiset, eri organisaatiot ja järjestöt sekä neuvontapalveluja tuottavat tahot sekä julkinen yleisö ja alueen asukkaat.

4 Raportti

4.1 Hankkeen tavoitteet

Hankkeen ensisijaiset tavoitteet ovat

- välittää yleistä hevosalaa koskevaa tietoa, liittyen erityisesti alan julkisuuskuvaan, ympäristöön ja eläinten hyvinvointiin sekä kehittämisen toimintavalmiuksiin.
- parantaa alan ja sidosryhmien tietotasoa ja siten valmiuksia toimia hevosalalla tai yhteistyössä alan toimijoiden kanssa,
- edistää tiedonkulkua ja verkostoitumista sekä
- aktivoida paikallisten yhteistyö- ja kehittämistoimenpiteiden käynnistymistä.

Välillisesti hankkeen toimenpiteet myötävaikuttavat merkittävästi siihen, että tulevaisuudessa Pohjois-Pohjanmaalla vahvistuu aktiivinen ja kehittämismyönteinen hevostalous elinkeinona sekä hevostalouden merkitys ja vetovoimaisuus korostuvat entisestään.

Hanke kuuluu Manner-Suomen maaseutuohjelman toimintalinjaan 3 ja sen toimenpiteeseen koulutus ja tiedotus (331). Tämä tiedonvälityshanke edistää maaseudun hevostalouden elinvoimaisuutta ja kehittymismahdollisuuksia. Vireä ja aktiivinen maaseudun hevostalous lisää maaseudun vetovoimaisuutta asuin- ja vapaa-ajanvietto alueena ja vaikuttaa siten kylien ja vastaavien asuinalueiden säilymiseen vireinä ja toimivina. Hevostalouden ja sen palveluiden kehittyminen parantaa ihmisten toimeentulomahdollisuuksia ja siten mahdollisuuksia elää maaseudulla. Hevostalous elinkeinona työllistää ja tuo yrittäjyysmahdollisuuksia erityisesti naisille ja nuorille. Tiedonvälityshanke lisää hevostalousyrittäjien osaamista sekä uusimman tekniikan käyttöönottoa.

4.2. Hankkeen toteutus

4.2.1 Aikataulu

Hankkeen toteutusaika on 1.1.2010 – 31.12.2012

4.2.2 Organisaatio ja resurssit

ProAgria Oulu valmisti HevosAgro –hankkeen hankesuunnitelman ja rahoitushakemuksen Pohjois-Pohjanmaan hevostalouden esiselvityksen ja Hevosten Pohjois-Pohjanmaa kehittämisohjelman pohjalta toukokuussa 2009. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus myönsi hankkeelle rahoituksen Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta 3.12.2009, nro 7128.

ProAgria Oulu vastaa hankkeen hallinnoinnista. Hankkeeseen haettiin kokopäivätoiminen projektipäällikkö julkisella haulla. Ilmoitus avoimesta projektipäällikön tehtävästä julkaistiin Työhallinnon tietojärjestelmässä. Projektipäälliköksi valittiin FM Heini Linatti. Projektipäällikön työsuhte alkoi 1.2.2010.

Hankkeessa on käytetty ProAgria Oulun toimihenkilöiden, kuten kotieläinagronomin sekä neuvojen asiantuntemusta. Hallinnon henkilöstö: talouspäällikkö, taloussihteeri sekä toimistovirkailijat ovat toteuttaneet hallinnointiin liittyvät tehtävät hankkeessa.

Hankkeen ohjaamista ja organisointia varten nimettiin ohjausryhmä, jossa ovat jäseninä:

- Elisa Laakso, Oulun seudun ammattiopisto, Pudasjärven yksikkö
- Leena Ylitalo (varajäsen), Oulun seudun ammattiopisto, Pudasjärven yksikkö
- Riikka Pajuvesa, Ruukin maaseutuopisto
- Reetta Olkinuora (varajäsen), Ruukin maaseutuopisto
- Marjukka Manninen, Suomen Ratsastajainliitto, Pohjois-Suomen aluejaos
- Hinni Koskenniemi (varajäsen), Suomen Ratsastajainliitto, Pohjois-Suomen aluejaos
- Reijo Ylitalo, Pohjolan hevosystävät ry
- Samuli Pohjamo (varajäsen), Pohjolan hevosystävät ry
- Markku Nisula, Pohjanmaan hevosjalostusliitto
- Pentti Kesti (varajäsen), Pohjanmaan hevosjalostusliitto

Ohjausryhmän kokoonpanoa muutettiin vuoden 2011 alusta. Pohjolan Hevosystävät ry nimesi edustajakseen Paavo Koivurovan tilalle uuden toiminnanjohtajan Reijo Ylitalon (Ohjausryhmän pöytäkirja 4/16.2.2011).

Ohjausryhmätyöskentelyyn osallistuvat hallinnoijan puolesta johtaja Vesa Nuolioja, kotieläinagronomi Virpi Huotari sekä projektipäällikkö Heini Linatti. Ohjausryhmä valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Virpi Huotarin. Ohjausryhmän sihteerinä toimi projektipäällikkö Heini Linatti.

Ohjausryhmä kokoontui vuonna 2011 kolme kertaa 16.2.2011, 30.5.2011 ja 12.9.2011.

Työryhmätapaamisia on pidetty ajankohtaisten asioiden tiimoilta kulloinkin tarvittavalla kokoonpanolla. Projektipäällikkö on kutsunut tapaamiset koolle. Työryhmätapaamisissa on raportointijaksolla käsitelty mm. infotilaisuussarjoja, hevosheinäntuotantoa, Hevosten Pohjois-Pohjanmaa kehittämisohjelman seuranta, hevoyrittäjien työhyvinvointikartoitusta, hankekäytäntöjä ProAgria Oulussa, DVD-tuotantoa ja infotilaisuussarjoja.

4.2.3 Yhteistyökumppanit

HevosAgro on tehnyt raportointiaikana yhteistyötä mm. Oulun Raviradan, Ruukin maaseutuopiston, Oulun Seudun Ammattiopiston Pudasjärven yksikön, Oulun Hevosklinikan, Oulun seudun Aikuiskoulutuskeskuksen, Pohjanmaan hevosjalostusliiton, Pohjois-Suomen ratsastusjaoston sekä Oulun Läänin Hevosnomistajayhdistyksen sekä useiden Pohjois-Pohjanmaan ravi- ja ratsastusseurojen kanssa. Tiedotuksen osalta on tehty yhteistyötä mm. Maaseudun sivistysliiton Uutispuuro-hankkeen kanssa.

Yhteistyöhön on liittynyt tilaisuuksien järjestäminen yhteistyökumppaneiden tiloissa, tiedottaminen yhteistyökumppaneiden internetsivuilla ja tiloissa, yhteisten tilaisuuksien järjestäminen, paikallisten kehittämissitoimien suunnittelu yhteistyössä sekä keskustelut ja suunnittelu HevosAgro -hankkeen toteuttamisesta.

Valtakunnallisesti yhteistyötä on tehty mm. Hevostietokeskuksen, Hevosalan osaamiskeskus Hippoliuksen sekä Hämeen ammattikorkeakoulun Hevosrytys huippukuntoon -hankkeen kanssa.

Projektipäällikkö on osallistunut Hevostietokeskuksen Hevosexpertit –hankkeen järjestämään Hevosten ruokinta ja terveys -koulutuspäivään Kiuruvedellä 13.-14.1.2011. Saatua tietoa on hyödynnetty HevosAgron tiedonvälityksessä. HevosAgron tilaisuuksissa on jaettu tietoa Hevostietokeskuksen palveluista ja toiminnassa on hyödynnetty mm. Hoptiruokinnansuunnitteluohjelmaa. Hevostietokeskuksen asiantunijoilta on pyydetty tarjouksia, kun on etsitty luennoitsijoita HevosAgron tiedotustilaisuuksiin.

Hevosalan osaamiskeskus Hippolis ja sen internetsivut on yksi HevosAgron tärkeimmistä ja käytetyimmistä tietolähteistä. Projektipäällikkö osallistui Hippoliuksen muiden keskeisten hevosalan tahojen kanssa järjestämään Hevosalan yhteistyöseminaariin 24.-25.5.2011. Seminaarissa HevosAgron projektipäällikkö toimi myös puheenjohtajana Hevosala 2020 –neuvonta, koulutus ja kehittäminen learning cafessa, jossa ideoitiin alan kehittämistarpeita.

Yhteistyötä on tehty erityisesti Hevosrytys huippukuntoon –hankkeen kanssa. muun muassa sekä jalostukseen että tallirakentamiseen liittyvät HevosAgron tiedotustilaisuussarjat on käynnistetty valtakunnallisen hankkeen Oulussa järjestämällä teemapäivillä. HevosAgron alueellisissa infoissa on hyödynnetty samoja asiantuntijoita ja aiheita kuin valtakunnallisen hankkeen niissä teemapäivissä, joita ei Pohjois-Pohjanmaalla järjestetä. Molemmat hankkeet ovat tiedottaneet toistensa tilaisuuksista omissa tiedotuskanavissaan. Projektipäällikkö on myös avustanut Hevosrytys huippukuntoon –hankkeen Oulussa järjestettyjen tilaisuuksien järjestelyissä, mm. tilojen ja yritys-casen sekä tutustumiskohteiden etsinnässä. Projektipäällikkö on myös osallistunut hankkeen teemapäiviin ja hyödyntänyt niistä ja muista hankkeesta tuotetusta materiaalista (oppaat) saatuja tietoja HevosAgron tiedonvälityksessä.

HevosAgro hyödynsi Hevosmatkailu Pohjois-Pohjanmaalla verkostoitumistapaamisessa 4.5.2011 Outdoors Finland - aktiviteettien kehittämisohjelman kansallinen koordinoiti 2009-2011 –hankkeen tuottamia hevosmatkailuun liittyviä materiaaleja ja niistä kertomassa tilaisuudessa oli Outdoors Finland –hankkeen projektipäällikkö. HevosAgron projektipäällikkö myös osallistui Outdoors Finland –hankkeen järjestämään valtakunnalliseen hevosmatkailuseminaariin Ypäjällä 11.5.2011. Aineistoja on tavoitteena hyödyntää maakunnallisessa hevsmatkailuyrittäjien verkotoitumisessa.

HevosAgro on osallistunut myös ProAgrian valtakunnalliseen hevostalousneuvojen verkostoston toimintaan ja tapaamisiin. Saatua tietoja on hyödynnetty HevosAgron tiedonvälityksessä.

4.2.4 Toimenpiteet raportointijaksolla 2011

Yhteenveto HevosAgron järjestämistä tilaisuuksista, tapahtumista ja tapaamisista on esitetty liitteenä (liite 2).

HevosAgron järjestämät tapahtumat:

HevosAgro järjesti hevosten hyvinvointiin liittyen tiedotustilaisuussarjan *jalostuksesta, kasvatuksesta ja nuoresta hevosesta*. Tämä aihe on ollut kaikkein toivotuin HevosAgron osallitujiltaan saamassa palautteessa. Sarjan käynnisti valtakunnallisen Hevosyrittäjäshuippukuntaan –hankkeen toteuttama Hevoskasvatuksen teemapäivä (1) - **Suunnitelmallinen jalostustyö menestystekijänä** 8.2.2011 Kempeleessä.

Astutuksesta varsaksi tilaisuuden luennot herättivät vilkasta keskustelua ja saivat erittäin positiivista palautetta.

Astutuksesta varsaksi 4.3.2011: Kempeleessä puutarhaoppilaitoksen auditoriossa eläinlääkäri Tanja Tenhosen sekä MTT Dosentti Markku Saastamoisen luentoja seurasi 55 aktiivisesti keskustelevaa ja kyselevää osallistujaa. Päivän aiheina oli tammatalinpidossa muistettavia asioita, tammojen tiineyttäminen, kiima ja siemennys, tiineystarkastukset, tiinehtymiseen vaikuttavat tekijät, tiineysajan liikunta ja terveyden huolto, tiineysajan sairaudet, varsomiseen valmistautuminen, varsominen, vastasyntyneen hoito ja mahdolliset sairaudet, varsan ja nuoren hevosen ruokinta sekä varhaisen liikunnan merkitys kasvulle ja kehitykselle.

Ravihevoskasvatus 26.3.2011 ja **ratsukasvatus** 2.4.2011 Ruukissa. Infopäivissä Martti Ala-Seppälä Kemppitalilta ja Niina Okkonen Kylänpään hevostilalta kertoivat hyvän siitostamman ominaisuuksista, sopivan oriin valinnassa huomioon otettavista asioista sekä nuoren ravihevosen ja ratsun hoidosta ja valmennuksesta. Luennoille osallistui yhteensä 51 kuulijaa.

Varsan arvostelu ja esittäminen 29.4.2011 Oulussa. Varsan ja hevosen rakenteesta, rakenteen ja askellajien arvostelusta ja esittämisestä näyttelyssä sekä teoriassa että käytännössä kertoivat Suomen Hippoksen rakenne- ja askellajituomari Marianna Paavolainen ja IIK koulutuomari Marjukka Manninen. Tilaisuuteen osallistui 22 henkilöä.

Varsan jalka-asentojen korjaukseen keskittynyt kahden päivän info **20.-21.5.2011** Oulussa sisälsi teoriaa, demonstraatioita sekä käytännön harjoittelua. Asiantuntijana oli aiheen huippuammattilainen, "Varsan jalka-asentojen korjauksen ABC" –kirjan kirjoittaja Uno Yxklinten. Tilaisuuden teoriaosioon osallistui 42 henkilöä ja käytännön harjoitteluun 20 henkilöä.

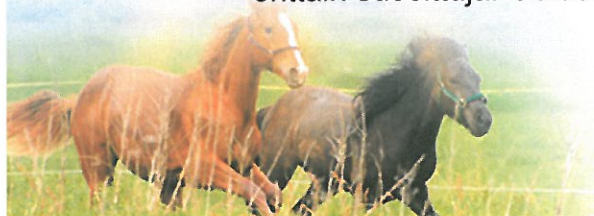
Uno Yxklintenin kiitetyllä kurssilla maakunnan kengittäjät saivat täsmätietoa jalka-asennoista ja niiden korjaamisesta varhaisessa vaiheessa

HevosAgron hevosen *hyvinvointiin* liittyvä tiedotustilaisuussarja vuonna 2011.

Ruokinta ja laadukkaiden perusrehujen tuotanto 15.4.2011 Muhoksella ja 16.4.2011 Haapajärvellä. MMT dosentti Markku Saastamoinen luennoi hevosen perusruokinnasta, ravinnontarpeesta erilaisessa käytössä, ruokintaan liittyvistä ongelmista ja laadukkaaseen rehun tuotannon perusteista. Tilaisuuksissa keskusteltiin myös laatuheinärenkaan perustamisesta. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 69 henkilöä.

Hevosen terveydenhuolto ja viimeinen matka -tilaisuudessa 17.9.2011 Oulussa, luennoivat eläinlääkärit Katja Hautala ja Minna Junnikkala sekä projektipäällikkö Heini Linatti. Päivän aiheina olivat hevosten pitopaikalle asetettavat vaatimukset, hevostallin terveydenhuolto, nykyaikainen sisäloiskontrolli, tarttuvien tautien vastustus sekä hevosen hävittämisen vaihtoehdot ja elintarvikekäyttöön liittyvät lainsäädännön vaatimukset. Kuulijoita paikalla oli 20.

Hevosen käyttäytyminen, käsittely ja hyvinvointi –tilaisuus järjestettiin Oulussa 15.10.2011 yhteistyössä Oulun Läänin Hevosenomistajain yhdistyksen kanssa ja samalla ohjelmalla 16.10.2011 Haapavedellä yhteistyössä Spirit of Horses ry:n kanssa. HevosAgron järjestämässä teoriaosiossa kuultiin hevosten pitopaikalle asetettavista vaatimuksista sekä Jenni Hakosalon luento hevosen hyvinvointia edistävästä pidosta ja koulutuksesta sekä käyttäytymisongelmista. Päivä jatkui yhteistyökumppaneiden järjestämällä Kari Vepsän klinikalla, jossa kolmen demonstratiohevosen kanssa tehdyillä käsittelyharjoituksilla syvennettiin teoriaosiossa kuultua. Tilaisuudet olivat erittäin suosittuja: Oulussa osallistujia oli 73 ja Haapavedellä 40.

Hevosen käyttäytyminen, käsittely ja hyvinvointi –infopäivät vetivät paikalle Oulussa ja Haapavedellä syksyn yleisöennätyksen, yhteensä 112 osallistujaa.

Talli- ja tapahtumaturvallisuus ja suureläinpelastus –tilaisuudet järjestettiin saman sisältöisinä 9.12.2011 Pudasjärvellä ja 10.12.2011 Haapavedellä. Aiheina oli käytännön turvallisuusasiat talleilla ja hevosalan tapahtumissa, suureläinpelastuksen välineistö ja tekniikat, onnettomuuksien ennaltaehkäisy ja toimiminen onnettomuuspaikalla sekä yhteistyö pelastushenkilöstön kanssa, eläinsuojelulliset näkökohdat onnettomuustilanteissa sekä kuljetus- ja tieliikenneonnettomuudet. Luennoitsijoina toimivat paloiesimies ja Suomen Hippoksen suurkilpailuvalvoja Matti Syrjä ja suureläinpelastuskouluttaja Essi Leminen Eläinten Hyväksi EHY ry:stä. Kuulijoita oli yhteensä 49.

Hevosen terveydenhuolto ja hyvinvointi -tilaisuudessa 12.11.2011 Kuusamossa eläinlääkäri Tenja Tenhonen luennoi hevosen perusterveydenhuollosta, nykyaikaisesta sisäloiskontrollista ja tarttuvien tautien vastustuksesta ja projektipäällikkö Heini Linatti hevosten pitopaikalle asetettavista vaatimuksista sekä hevosen hävittämisen vaihtoehtoista ja elintarvikekäytöstä. Kuulijoita paikalla oli 18.

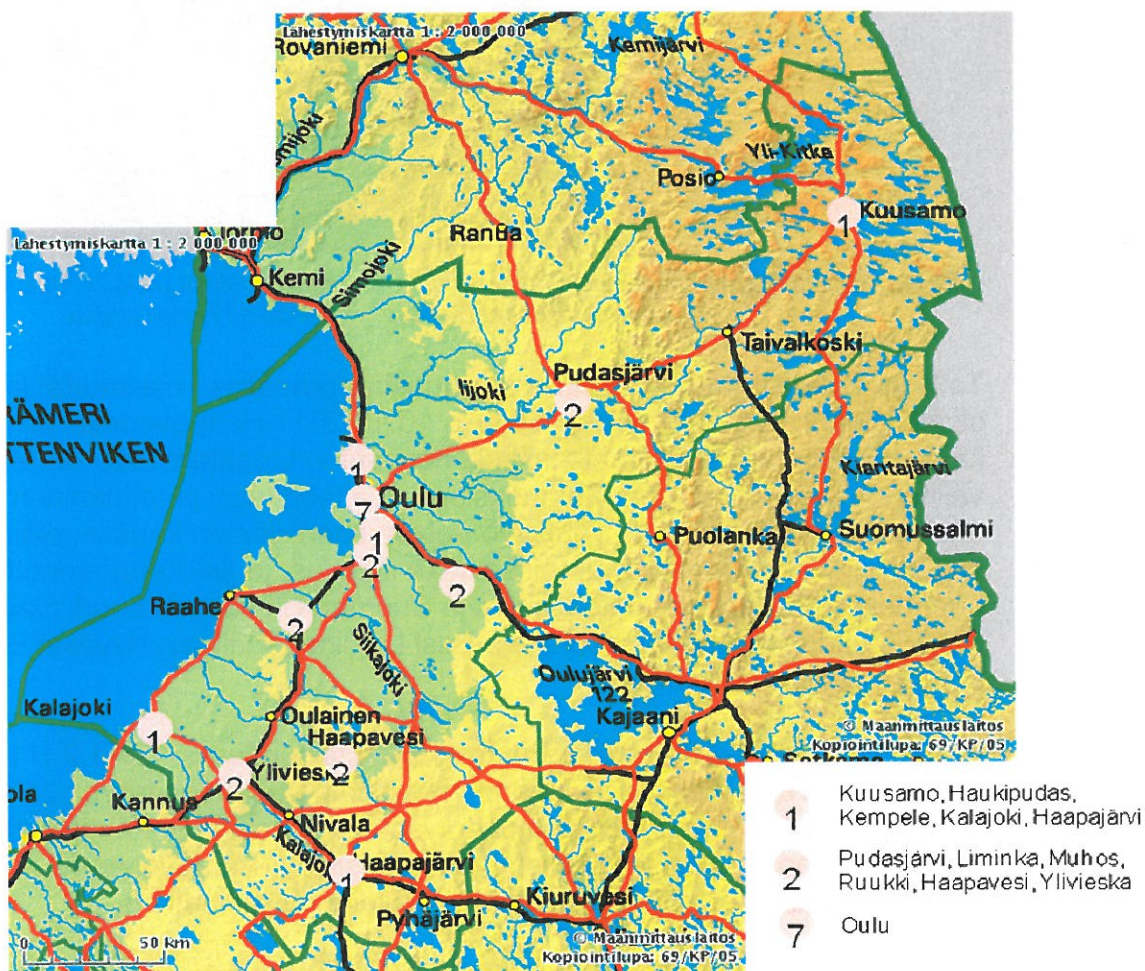
Maankäytön suunnitteluun ja hevosella liikkumiseen liittyen HevosAgro järjesti **Hevonen yhdyskuntarakenteessa** seminaarin 10.5.2011 Oulussa. Seminaarin aiheita olivat mm. hevostalous elinkeinona ja harrastuksena, maankäyttö- ja ympäristökysymykset sekä eläinsuojelu. Valtakunnan tason asiantuntijat kertoivat hevostalouden tilanteesta tämän päivän Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla sekä

hevostalouden huomioon ottamisesta osana muuta yhdyskuntarakennetta. Paikalla oli 39 osallistujaa. Seminaariesitykset videoitiin ja ne ovat katsottavissa HevosAgron internetsivuilla www.proagriaoulu.fi/hevosagro.

HevosAgron *tallirakentamiseen* liittyvän tiedotustilaisuussarjan käynnisti valtakunnallisen Hevosyrityshuippukuntoon –hankkeen toteuttama Tallirakentamisen teemapäivä (2) - **Ulkoilu- ja urheilualueet ja rakentamisen hyviä käytäntöjä** 7.10.2011 Oulussa.

Aiheen käsittelyä jatkettiin 25.11.2011 **Tallirakentamisen hyviä käytäntöjä I** – tilaisuudessa Haukiputaalla. Päivän aiheina oli tallirakennusprojektin eteneminen, eläinsuojelu- ja ympäristövaatimukset, tuettava tallirakentaminen ja sen vaatimukset sekä tallin jäte- ja valumavesiasiat kuntoon, joista luennoivat Merja Talvitie, Heini linatti, Jari Lehto ja Janne Pulkka. Paikalla oli 17 kuulijaa, joista osa kuntien rakennustarkastajia ja muita virkamiehiä.

Nurmipäivien infopisteellä tiedotettiin erityisesti hevosille sopivasta heinästä sekä laatuheinärenkaasta.

Näkyvyys tapahtumissa:

HevosAgron infopiste tiedotusmateriaaleineen oli kesällä 2011 esillä:

- Roviantti Oulu 27.7.2011
- Nurmi2011 –päivät Ylivieska 11.8.2011

Luennot ja tietoiskut:

Hanketta esiteltiin Korvenkylän nuoriseurantalolla järjestetyssä talvirieha – tapahtumassa 19.3.2011 Oulussa. Paikalla oli Oulun kaupungin kaavoittaja kertomassa hevosten huomioon ottamisesta Korvenkylän uudessa asemakaavassa. Pohjanmaan Hevosjalostusliiton kevätkokouksessa Oulaisissa 9.4.2011 pidettiin luento hevosten pidosta annetuista eläinsuojelumääräyksistä.

Hanketta esiteltiin Suomen hevoskoulujen neuvottelupäivillä Ruukissa 6.10.2011. Tilaisuudesta saadussa palautteessa todettiin muun muassa, että HevosAgro-hankkeen materiaalia on otettu käyttöön Ypäjän Hevosopistolla ja useissa muissa oppilaitoksissa.

Pohjois-Suomen Ratsastusjaoston järjestämässä Ratsastuksen superlauantaissa 5.11.2011 oli luento Hevosalan kehittämisestä Pohjois-Pohjanmaalla ja hankerahoitusinfo. Puhujina olivat projektipäällikkö Heini Linatti ja Piia Karttunen Jomma ry:stä.

Verkostoituminen

Alueellisen kehittämistoiminnan aktivoimiseksi HevosAgro järjesti neljä verkostoitumisseminaaria/tilaisuutta sekä järjesti/osallistui useisiin verkostoitumistapaamisiin.

Hevosmatkailu Pohjois-Pohjanmaalla –seminaarissa 4.5.2011 Limingassa kuultiin Pohjois-Pohjanmaan hevosmataloudesta ja hevosmatkailusta, valtakunnallisista hevosmatkailun kehittämisohjelmasta ja tuotesuosituksista ja hevosmatkailuyrittäjän kokemuksista. Tilaisuudessa keskusteltiin maakunnan yhteisistä tavoitteista ja kehittämistarpeista. Tapaamiseen osallistui 10 henkilöä.

Taustatietona tilaisuudelle toteutettiin kysely maakunnan hevosmatkailupalveluja tarjoaville yrityksille (yhteenvedo liitteenä 3).

Laatuheinärenkaan perustamiseksi järjestettiin info 22.6.2011 Limingassa. Tilaisuudessa Etelä-Suomen laatuheinärenkaan sihteeri Markku Lappi kertoi laatuheinärenkaan eduista ja mahdollisuuksista, organisoinnista sekä perustamisesta. Samalla keskusteltiin tarvittavista jatkotoimista Pohjois-Pohjanmaalla. Paikalla oli 14 osallistujaa.

Hevosten Pohjois-Pohjanmaa –kehittämisohjelman seurantaryhmän kokous järjestettiin 9.11.2011. Kokoukseen osallistui kaikkien Pohjois-Suomen ratsastusjaoston ja Oulun raviradan edustajat, kaikkien Pohjois-Pohjanmaan hevosalan koulutusta tarjoavien opilaitosten edustajat sekä kaksi hevosmatalousyrittäjien edustajia sekä ProAgria Oulun ja HevosAgron edustus. Kokouksessa käsiteltiin Hevosten Pohjois-Pohjanmaa –kehittämisohjelman tavoitteiden toteutumista, tämän hetken kehittämistarpeita, ohjelman päivitystarvetta sekä lähiajan toimenpide-esityksiä. Hevosten Pohjois-Pohjanmaa –seurantatiedonantoliite 4.

Laatuheinärenkaan suunnittelua jatkettiin järjestämällä viljelijätapaaminen 17.11.2011 Limingassa. Tilaisuudessa alustettiin ja keskusteltiin renkaan organisoinnista ja säännöistä, toiminnasta 2012, laatuheinän viljelyn kriteereistä sekä laatuheinän markkinoinnista ja yhteisestä markkinointikanavasta. Alustajina toimivat projektipäällikkö Heini Linatti ja kasvintuotannon asiantuntija Juha Sohlo ProAgria Oulusta. Samalla sovittiin jatkotoimista Pohjois-Pohjanmaalla. Paikalla oli 17 viljelijää.

Raportointiaikana on järjestetty verkostoitumistapaamisia paikallisen kehittämistoiminnan aktivoimiseksi:

- Oulun läänin hevosenomistajien yhdistys, yhteistyön kehittäminen 16.1.2011
- Haapaveden ammattiopisto, hevosmatkailun kehittäminen, paikallisen kehittämistoiminnan aktivointi, 1.3.2011
- Muhoksen ravinaiset, paikallisen kehittämishankkeen suunnittelu, 1.3.2011
- Pohjolan Hevosystävät ry, Suomen Ratsastajainliitto, Oulun Pokaali ry, Äimäraution alueen kehittäminen, 9.3.2011
- Oulun kaupunki, Korvenkylän alueen talliyrittäjät, Hevosmatalouden huomioon ottaminen alueen asemakaavoituksessa, 15.3.2011
- Oulun kaupunki, Pohjolan Hevosystävät ry, Oulun Ratsastajat ry, Äimäraution hevosurheilu- ja harrastuskeskuksen kehittäminen, 5.4.2011
- Yhdessä teemme enemmän, Oulun seudun ratsastustoiminnan yhteistyön kehittäminen, 12.4.2011

- Pohjois-Suomen hevosurheilukeskus, Ruukin maaseutuopisto, hevosurheilukeskuksen kehittäminen, 18.4.2011
- Pohjolan Hevosystävät ry, Äimäraution ravirata-alueen kehittäminen, 28.4.2011
- Haapajärvi, raviradan kunnostushanke, suunnittelukokous 22.9.2011
- Oulun kaupunki / KantriOulu –hanke, Pikku-Farmarit suunnittelukokous 29.11.2011
- Oulun kaupunki / KantriOulu –hanke, Maaseutumatkailun kehittäminen 7.12.2011

HevosAgron internetsivut

HevosAgron internetsivuilla osoitteessa www.proagriaoulu.fi/hevosagro on tiedotettu hankkeen ajankohtaisista asioista ja tapahtumista. Sivuille on koottu kaikki hankkeessa tuotettu materiaali, tilaisuuksien materiaalit sekä yhteyksiä muihin tiedon lähteisiin. Sivustolle on hankittu suorat linkit maakunnan keskeisiltä hevosalan sivustoilta (Oulun ravirata, Keskisen ravirata, Pohjois-Suomen ratsastusjaoston Avut&Ohjat –verkkosivut, Oulun läänin Hevosomistajayhdistys) eli hankkeen logo on näkyvillä hevosalan sivuilla.

HevosAgro hyödyntää tiedotuksessaan myös sosiaalista mediaa. Hankkeelle on fanisivusto Facebookissa. Sivustolle on liittynyt 337 fania eli henkilöä, jotka saavat omaan profiiliinsa kaikki HevosAgron tiedotteet. FB:n välityksellä tiedotetaan hankkeen ajankohtaisista asioista sekä tapahtumista.

DVD- ja muu videotuotanto

DVD-kuvaukset jatkuivat 3.-4.3.2011, jolloin kuvauksia tehtiin Ruukin maaseutuopistolla, Tuomikosken Ratsutilalla, Oulusalon Ratsastuskoululla ja Äimäraution hevosurheilureittien rakennustyömaalla. Samalla haastateltiin MMT dosentti Markku Saastamoista ja projekti-insinööri Vilho Vanhataloa. Aihepiireinä oli mm. ruokinta, reitistöt ja hevosten hyvinvointi sekä tallirakennusprojekti. 10.5.2011 videoitiin Hevonen yhdyskuntarakenteessa seminaarin esitykset, joita tullaan myös hyödyntämään DVD-tuotannossa.

Kuvauksia tehtiin 20.9.2011 Aktiivitalli Gunnarsberg Inkoossa ja Primus-tallilla Espoossa sekä 4.11.2011 Oulussa Äimärautiolla. Neuvonta DVD-käsikirjoituksia valmisteltiin yhteistyössä tuottajan kanssa. DVD:t ovat valmiita esikatseltavaksi vuoden 2012 alussa.

4.11.2011 kuvauksien yhteydessä tehtiin projektipäällikkö Heini Iinatin haastattelu aiheesta "Hevonenkin on hyvä kuntalainen". Haastattelusta koostettiin videoklippi Kunta TV-sivustolle: <http://www.kunta.tv/web/guest?fileId=89617>.

Muuta

HevosAgron projektipäällikkö osallistui Equitana –opintomatkalle Saksaan ja Hollantiin 10.-14.3.2011. Matkasta on laadittu erillinen matkakertomus (liite 5).

Hevosyrittäjien työhyvinvointi Pohjois-Pohjanmaalla 2011 –raportti valmistui (raportti liitteenä 6). Tulosten perusteella järjestetään hevostalousyrittäjille työhyvinvointipäivä vuonna 2012.

Käynnissä on taloustieteen opiskelija Outi Kentän tekemä kartoitus sähköisen liiketoiminnan kehittämistä ja hyödyntämistä hevostaloudessa. Tavoitteena on selvittää kuinka ammatinharjoittajat ja harrastajat hyödyntävät sähköisiä palveluita, onko tietotaidossa puutteita tai kehitystarpeita ja kohtaavatko kysyntä ja tarjonta. Lisäksi kartoitetaan, onko alalla tarvetta lisätä koulutusta tai tiedotusta sekä ymmärtämystä ja osaamista sähköisten palveluiden hyödyntämisessä. Tuloksia hyödynnetään yrittäjien neuvonnassa jatkossa.

4.4.5 Tiedotus raportointijaksolla 2011

Yhteenveto tiedottamisesta on esitetty liitteessä 7.

HevosAgron tapahtumista ja niiden aihepiireistä tiedotettiin raportointijaksolla tiedotusvälineille lehdistötiedottein, yhteensä 8 kpl.

Kaikista tapahtumista ilmoitettiin HevosUrheilu –lehdessä sekä ProAgria Oulun tapahtumakalenterissa internetsivuilla www.proagriaoulu.fi. Osasta tilaisuuksia tiedotettiin myös paikallisissa lehdissä tarpeen mukaan. Ajankohtaisia infopäivistä oli ilmoitukset myös kaikissa Maaviesti-lehdissä.

Sidosryhmille, kuten alueen hevostalousyrittäjille ja järjestöjen edustajille, tiedotettiin hankkeesta ja sen tapahtumista sähköpostitse sekä Oulun ravien, Keskisen ravikeskuksen sekä Pohjois-Suomen ratsastusjaoston internetsivuilla. HevosAgron tapahtumat olivat näkyvillä myös muiden tahojen tapahtumakalentereissa, kuten www.hippolis.fi –sivustolla sekä mm. Uutispuuro-hankkeen internetsivuilla.

HevosAgron näkyvyys tiedotusvälineissä:

Yhteenveto näkyvyydestä on esitetty liitteessä 8. Vuonna 2011 HevosAgron aiheista kirjoitettiin 11 lehtijuttua ja tehtiin 3 radiohaastattelua. Lisäksi uutisia julkaistiin eri nettisivuilla.

4.4.6 Hankkeen talous ja hankinnat

Hanketta on toteutettu kustannusarvion ja rahoituspäätöksen mukaisessa laajuudessa. Raportointijaksolla 1.1.-31.12.2011 kustannukset olivat yhteensä 137590,8 €. Kustannukset ovat syntyneet projektipäällikön palkasta, hallinnon kustannuksista, vuokrista, viestintämateriaalin tuotannosta, asiantuntijaluennoitsijoista tilaisuuksissa, vuokratilaisuuksista sekä kotimaan matkakustannuksista. Kustannukset toteutuneena hankeajana (1.1.2010 – 31.12.2011) ovat olleet yhteensä 247415,80 €. Kustannusarvio koko hankeajalle (1.1.2010 – 31.12.2012) on 398050 €.

Kustannukset ovat pääosin rahoituspäätöksen sekä hankesuunnitelman mukaisia. Kustannuslajeittain ne vastaavat sitä suuruusluokkaa, joka hankesuunnitelmassa on arvioitu. Kustannuslajien välillä näyttäisi tulevan hankkeen kuluessa jonkin verran poikkeamaa arvioidusta: joitain kustannuksia vaikuttaisi syntyvän arvioitua enemmän ja joitain arvioitua

vähemmän. Vähäiset poikkeamat eri kustannuslajeissa johtuvat seuraavista seikoista: viestintämateriaalia on kulunut arvioitua enemmän ja se on ollut kustannuksiltaan kalliimpaa; tilaisuuksia on järjestetty alunperin suunniteltua enemmän ja osallistujia on ollut paljon, joten esimerkiksi kopiokustannukset ovat olleet arvioitua korkeammat; neuvonta-DVD tuotanto taas on ollut edullisempaa kuin arvioitiin. Kustannusarvio on kustannuslajien osalta ohjeellinen.

5 Hankkeen tulosten arviointi

Raportointiaikana hanketta on toteutettu pääosin hankesuunnitelman ja rahoituspäätöksen mukaisesti sekä aikataulussa.

5.1 Tavoitteiden toteutuminen

Hankkeen tuloksia arvioidaan seuraamalla ja raportoimalla mm. seuraavia määrällisiä mittareita (seuranta koko hankkeen ajalta 1.1.2010 – 31.12.2011):

- Esittelytapahtumien ja -tilaisuuksien määrä (tavoite 24, **toteutunut 24**)
- Järjestettyjen kohtaamistilaisuuksien määrä (tavoite 16, **toteutunut 14**)
- Järjestettyjen infotilaisuuksien ja vierailujen määrä (tavoite 22, **toteutunut 25**)
- Pidettyjen tietoisuuksien ja luentojen määrä (tavoite 16, **toteutunut 11**)
- Tilaisuuksien osallistuneiden määrä (tavoite 780 henkilöä, **toteutunut 1209 henkilöä + infopisteillä vierailleita noin 1025 henkilöä**)
- Laadittujen esitteiden määrä (tavoite 4, jakelu 2000, **toteutunut 3 kpl + 4 kpl postikortteja ja 2 kpl julisteita sekä ympäristöohjeet, jakelu tuotteita yhteensä yli 7000 kpl**)
- Laadittujen lehdistötiedotteiden määrä (tavoite 14, **toteutunut 14**)
- Medianäkyvyys (tavoite 40 mediahavaintoa, **toteutunut 40**)

Lisäksi on seurattu neuvontakyselyjen määrää. Kyselyjä on tullut hankeaikana noin 70 kpl lähinnä sähköpostilla ja puhelimitse. Kyselyt ovat lisääntyneet hankkeen kuluessa, samalla, kun se neuvontakanavana on tullut tunnetummaksi. Kysymykset ovat koskeneet useimmiten tallirakentamista, tarhan pohjia, lantahuoltoa, tukia ja yritystoiminnan aloittamista.

Hankkeen infotilaisuuksista on pyydetty palautetta käyttämällä internetpohjaista webropol-palvelua. Palautekyselyyn vastanneista suurin osa piti tilaisuuksia erittäin kiinnostavina (57 %) tai kiinnostavina (34 %). Tilaisuuksista saatu hyödyn arvioitiin asteikolla 1-5 olleen keskimäärin 4,1. Hyödyllisimpinä pidettiin hevosten terveyttä ja hyvinvointia koskevia infotilaisuuksia. Käytännön järjestelyjä (tiedotus, tilat jne.) pidettiin hyvinä (46 %) tai erittäin hyvinä (32 %). Tieto tapahtumasta saatiin useimmiten sähköpostilla tai kaverilta ja internetsivuilta.

Lisää tiedotusta haluttiin eniten hevosten hyvinvoinnista ja eläinsuojeluvaatimuksista, hevosalan kehittämis- ja rahoitusmahdollisuuksista sekä tallirakentamisesta. Vapaamuotoissa kommentoimissa toivottiin eniten tietoa hevosen terveydenhuollosta, varsoista, urheilufysiologiasta ja valmennuksesta sekä ruokinnasta ja hevosmiestaidoista. Tietoa toivottiin jaettavaksi eniten sähköpostilla ja internetissä sekä tiedotustilaisuuksissa.

5.2 Poikkeamat

Syksyllä 2011 suunniteltiin järjestettäväksi opintomatka hevostalousyrityskohteisiin Länsi- ja Keski-Suomeen. Opintomatka jouduttiin perumaan, koska osallistujamäärä oli vähäinen ja viime hetkellä ei enää pystytty vaihtamaan esimerkiksi varattua bussikuljetusta pienempään. Opintomatka on tarkoitus toteuttaa keväällä 2012.

Hankkeen toteutuksessa ja kustannuksissa ei ole ilmennyt raportointiaikana muita merkittäviä poikkeamia hankesuunnitelmasta ja rahoituspäätöksestä.

6 Hankkeen jatkotoimenpiteet

Hankkeen toteutus jatkuu hankesuunnitelman ja rahoituspäätöksen mukaisesti. Lähiaikojen keskeisiä toimenpiteitä mm.:

- Infotilaisuussarjat jatkuvat 2012: Hevosen hyvinvointi sekä tallirakentaminen, maankäyttö ja reitistöt.
- DVD-materiaalin tuotanto jatkuu. DVD valmis vuoden 2012 alussa.
- Syksyllä 2011 perutun opintomatkan järjestäminen
- Materiaalikansioiden toteuttaminen

7 Liitteet

1. Ohjausryhmän pöytäkirjat 2011
2. Yhteenveto toteutuneista tapahtumista
3. Yhteenveto hevosmatkailuun liittyvästä kyselystä
4. Hevosten Pohjois-Pohjanmaa –seurantaraportti
5. Equitana-opintomatka matkaraportti
6. Hevosyrittäjien työhyvinvointi Pohjois-Pohjanmaalla 2011
7. Yhteenveto tiedotuksesta, raportointijakson lehdistötiedotteet ja lehtijutut

8 Allekirjoitus

7.3.2012

Heini linatti
projektipäällikkö

